

ollut olemassa ja kuinka paljo niitä tulee nyt? Varmastikin kymmenen kertaa enemmän.

Nuorisio.

Kuinka monet niistä nuorista, jotka nyt suorittavat ohjelman osastojen il-tamissa ynnä muissa tilaisuuksissa, olivat ennen osastojen perustamista edes kuulleetkaan mitään luokkatietelusta? Heidät on juuri osastotoiminta vetänyt lähemmäksi vallankumouksellista joukkoa, estäen heidät vajoamasta sinne minne he ilman osastojen olemassa-oloa olisivat vajonneet, pimeyteen, por-varilliseen sokeuteen. Vaikkakaan ei heissä löydy montakaan sellaista, jota sanomme tietoiseksi vallankumoukselli-seksi, sellaista joka tuntisi syvästi rak-kautta luokkansa vapautumispyrkimyk-sille, niin siltikin he tuntevat että silloin kaikessa on jotakin kaunista, jo-takin ylevää, joka vetää puoleensa. Näin he hiljalleen, kuultuensa van-heiman viestin mukana oppivat yh-den ja toisen seikan eikä ota alkua-kaan, kun he alkavat ymmärtämään koko kokonaisuuden. Heillä kun vielä ei ole huolta ja elämän tunkka ei ra-sita niin paljon että se saisi ajatukset pyrkimään syvemmälle, niin ei heillä vielä ole suurta innostusta elämään suu-rimpaan ja jaloimpaan tehtävään va-pautustaisteluun. Mutta kun he tulevat vanhemmiksi, kun elämän rautainen komra alkaa heitäkin puristaa, kun ar-moton riistonesto lyö kyntensä niin syvästi heidän ruumiseensa että se tuntuu, niin silloin he huomaavat toi-minnan tarpeellisuuden. He ovat sil-loin valmiita. Vuosien varrella on hei-dän tietonsa kertynyt ja silloin he huomaavat, että se mitä ovat kuulleet on ollut oikeaa ja työtä, jota vanhemmat ovat tehneet on välttämättä ja he tulevat sitä innolla jatkamaan.

Muuten tulokoon sanotuksi että nuorisolla näillä seuduilla ei ole minkään-laisia harrastuksia, lukemattomatta joitakin harvoja. Nuorisio-osaston ei ole yritettykään saada pystyyn, vaikka kukaan ei voi kieltää sen tarpeelli-suutta. Innokkaista alkajia puuttuu ja syitä löytyy niin paljon, että jo alussa se näyttää mahdottomalta. Kirkolliset kylläkin ovat yrittäneet saada nuorisio joukkoonsa, heillä on nykyäänkin joukkulainen nuorisoseura, mutta no-ria ei sekään saa mukaansa, vaan ovat sen jäsenet enimmäkseen "harmaja-piitä". Myöskin oli täällä muutama vuosi takaperin toiminnassa nuorisio-seura, jonka piti olla vapaa kaikesta niin uskovaista kuin sosialisteista, mutta sekin kuoli saamattomuuteensa vietettyään kituelämää noin vuoden. Samoin ei ole meilläkään suunnatko-ouluja käynnissä niillä paikkakun-illa. Syynä on matkojen pituus ja myöskin opettajien puute. Kuitenkin olisi pyrittävä näistä esteistä huoli-matta toimimaan siihen suuntaan, et-tä lapsia alettaisiin hinkaa ohjalla, sillä lapsille pitäisi saada neuvotuksi se tie, jota vanhemmat tahtovat hei-dän kulkevan suursiksi tuluaan. Se oli-se tehtävä silloin kun heidän sydä-mensä on vielä pehmeä ottamaan vas-taan sitä, mitä heille tarjotaan, muu-sa tapauksessa porvarilliset koulut tur-melevat heidät jo pieninä.

Naisten valistustyö.

Onko kukaan koskaan nähnyt palk-kaknutakirjeitä Newfield nimisestä paikasta Toveritarin palstalla? Eitte ole. Kuinka usein olette tavanneet ni-itä Spenceristä ja entisä Pennevillestä? Hyvin harvoin. Missä sitten on vika, eikä ole kykeneviä naisia kirjoittele-maan tai eikä ole asioita niistä kir-joitattaisi? On kumpasikin, mutta mikä sitten on vika? Siihen ei allekirjoit-tanut voi keksiä muuta vastaansta kuin sen, että niiden paikkakuntien naiset eivät ole kovinkaan innostuneita luok-kataistelun. He ovat kylläkin toime-laita naisia, jotka tekevät rivakasti osastotehtävät, mutta mikä he ovat laiminyöneet tämän seikan? Vai pi-täivätkö he sitä niin pienessä asiana? Jos niin, niin kuitenkin se ei ole sil-läillä: sillä pienempiä kirjoittus sil-loin voin vo tooda odottamattomia tuloksia. Se saa naiset paikkakunnalla paremmin tilaamaan omaa lehteä, sillä

oman kylän uutislahan ne kaikki hi-moltsevat, vaikka ne muutenkin tie-tivät. Ja siinä samalla joutuu sen jos-kus aina saamaan kynsiinsä sellainen-kin, jonka mielipiteet lyövät kanssan-ne vastakkain ja samalla tulee hän vilkkaaseksi muuttakin ja siitä ei var-maankaan tule ainakaan vähinkö, pik-kenmin hyvää, sillä totuutta ei voida millään kükistaa, eikä kukaan voi sitä vääräksi välttää.

Tiedän varmasti vakuuttaa, että näissä osastoissa on naisia, jolle ei tule "Toveritar"-lehteä, joka juuri on paras naisten valistaja ja sitä juuri kaipaavat tämänkin paikkakunnan nai-set, sellaisetkin, jotka ottavat osaa osastotoimintaan. Heistäkin pitäisi san-da pois se käsitys, että antaa miesten toimia, mitäpä meistä naisista.....

Näisten tulisi jo heittää se itsensä halveksiminen (sillä muoksekaan sitä ei osaa nimittää) ja astua miesten rinnalle, ei yhtään pienempään eikä huonompaa, vaan saman arvoisen taiste-luun rinnastuen niiden yhteis-kunnan eteen. Kaikesta huolimatta ei missään näissä osastoissa ole laimattu suurtaakaan huomiota naisten valistus-työn suhteen, vaikkakin se ei ole mi-kään pieni asia.

Kirkko.

Muutama vuosi takaperin oli näillä seuduilla pimeyden ruhtinaan muuri murtunut. Koko seutu oli sen val-lassa, eikä pienintäkään valopilkua päässyt lohdotamaan kiersivä, ahoas-taan tullessaan tuskaa luvattiin maan-lisen matkustuksen päätyttyä. Musta-kaupukset markkinamiehet saarnasivat ikuista pinnaa kivien kolojen kolaajil-le. Kirkko oli täynnä ihmisä, jotka hartaina ottivat vastaan kaiken mitä keksellivät mustatutkit työnsivät heille. Ei silloin vielä paljon perustettu puo-luerajoista, menivätpä sosialistitkin kirkollisten kanssa pitämään piknik-kii ja "Oj maata" hoilamaan.

Mutta sitten v. 1918 alkoi synnyin-maasta saapua verisiä viestejä. Ne ker-toivat: keltä isä, veli sisko tai muu sukulainen ja tuttava oli murhattu "hallitsen hallituksen" toimesta. Ei jää-ty meidän osattomiksi noista viesteis-tä. Hirmuisilla ne tuntuivat. Mutta niinkuin kaikkialla muuallakin, hyväik-syivät tikiäisestikin kristityt ne ol-keksi, Jumalan rangaistukseksi puni-kelle. Ja se sai kaunistumaan ja su-malla ratkaisemaan rajat selviksi. Ja se tapahtui. Seuranavana vuonna oli kaksi Juhannuspiknikkii, jotavastoin ennen oli ollut vain yksi. Toisessa paik-kassa juhlivat sosialistit ja heille myö-tämieliset, vanhoen jatkavana sitä taistelua, jonka raakalaisten kuulat pa-koittivat tuhannet lopettamaan; toi-sessa paikassa juhlivat korrallinen kym-menden tuhansien Suomen työläisten murhat hyväksyvät, vesaten "Jumalan rakkautta". Sen jälkeen on kirkko me-nettänyt kannatuksensa, ainoastaan harvat käyvät enää kuuntelemaan pap-pien loruja. Sosialistiosastojen valittavat tuoneen tullessaan kansan paatu-misen.

Loppuhuomautuksia.

Vaikkakin näillä seuduilla on toi-minnassa kolme osastoa, niin verrat-taessa osastojen ja suomalaisten luku-määrää toisiinsa, täytyy sanoa että kyntäjiä nukkun. Paljon on vielä työtä aatteemme vaihdolla, rikkaruohot re-hottavat ja niitä täytyy ruveta jokai-sen tullessa innolla kirkemään pois.

Mustaa on tarvetta, mutta puzal-ken valon edessä sen täytyy väistyä. Sen on välistyttävä silloin kun me saamme valolle ne miljoonat, jotka vielä nukkuvat ja ovat vihollistemme puolella. Mitä pienemmäksi me saam-me vihollisten joukon, sitä helpompi ta-lee olennaan tehtävämme. On vielä pal-jon sellaislakin, jotka joskus ovat kul-keneet meidän mukanaamme, mutta saa-tuun hinnan sitä maallista omaisuut-ta ovat he tulleet ilaan hyviin toivel-siin asemastaan. Kun sitä saa Fordin "Hissun" niin luulee jo olevansa mahta-vakin herra, joka pystyy kilpaillemaan suurempainkin kanssa. Mutta asia on sillä tavalla, että "Hissulla" ei päästä kurjuutta pakoon, eikä myöskään tule-via tapahtumia. Vaikkakin taiondelli-

Puolueellinen vaiko proluetton osuus-toiminta

New Yorkin työläisten osuuskoti "Turva".

Kysymys joka vaivaa ja jota poh-ditaan osuustoiminnallisissa piireissä on: Puolueellinen vaiko puolueeton osuustoiminta? Vahempia osuuskun-tia uhkaa hajaannus kun mainittu kysymys joutuu jäsenten kesken poh-dittavaksi ja useat uudet osuuskun-nat huolellisesti välttävät mainittua keskustelun aihetta, peläten alkavan olemassa olonsa joutuvan vaaran alai-seksi.

New Yorkissa 25 päivänä heinä-kunta 1922 perustettu osuustoimin-nallinen yhdistys "Turva" ei halun-nut asettaa epävarmalle kannalle näin tärkeässä kysymyksessä, vaan alun alkaen otti oikean pohjan ja vas-tustajien raakuessa kuolon huuto-jaan, astui puolueelliseksi tielle, ot-taan selvän luokkataistelun kannan ja vaatii sitä myös jäsenistöltä. Mis-sä sitten se kanta osuuskunnassa voi ilmetä? Silloin ensi ja ni-den pohjalla kaikessa muussa toimin-nassa. Odotellissa virallisia osuuskunnallisia papereita ja niiden läpi-menoa virastoissa, "Turva" toimii jä-senyhdistyksenä ja on sisäankkrijoit-tus ja vuosmaksu viiskymmentä senttiä kumpikin joka on niin vä-häin, ettei se estä yhdenkään työläi-sen liittymistä osuuskuntaan ja sit-ten vaikuttamasta sen asioihin. Työ-läisiltä jotka liittyvät Turvan jä-seneksi vaaditaan kuitenkin yhtä tär-keää seikkaa ja se on kuulamista luokkatietojen työlläisten riveltä. Sääntöpykälällä on määritelty nimi-tin se, että henkilöön täytyy samalla olla New Yorkin yhd. S. S. Osaston jäsen. Jäsenistölle määritellään myös tarkkaa osanottoa osuuskunnan asio-lin nimittämällä, että pidetään kun-kausittain jäsenkokouksia, joissa ar-vostellaan menneet toiminta ja tästä arvostelusta saatujen kokemusten ja ohjelden perusteella suunnitellaan tu-leva toiminta kuluttajia tyydyttäväl-lä tavalla. Yleinen tapa osuuskun-nissa on jättää valvonta yksinomaan pienelle johtokunnalle ja kokoontu-

nen asema näyttää joskus jollekin apotuisalta, niin tulee muistaa että maailma menee eteenpäin. Ei sovi joi-tua epäuskoon, niinkuin entinen musta-lainen ollessaan raskaassa työssä, ja alkansa varrottua aurinkoa laske-maan, joka kuitenkin mielestään ta-pputti ilian hitaasti, vilkaisten vielä kerran tunni "että tokkopa tuo tä-nään laskeekaan".

Selvästi voimme nähdä että maan-viljelyksessä on tapahtumassa se su-ma, joka ennenkin tapahtui teollisuun-dessa: koneellisuus astuu käsitelhi-suuden tilalle. Kiertämätön totuus on, että maailman tuotantolaitokset ovat joutumassa yhä harvempien ja har-vempien käsiin, samoin maanviljelyk-sessikin. Me emme pysty kilpaillemaan koneitten kanssa eikä ole varaa eikä tilaisuuttakaan bankkia uudenaikeisla koneita, meidän täytyy väistyä joko ennemmin tai myöhemmin. On selvää, että mitä kauemmin kapitalistista jär-jestelmää riittää, sitä suuremmat jou-kot tulevat joutumaan kurjuuteen ja siitä eivät tule säästymään pikkufar-maritkaan.

Ainoa tie mikä johtaa meidät mu-iden muassa onneen ja vapanteen on taistella teollisuustyöläisten rinnalla, siihen asti kunnes melskeiden merestä nousset uusi ihminen onneen ja kunniaan. Sellainen järjestö, joka tun-tee meidänkin asemamme ja joka tun-nustaa meidätkin proletareiksi, jolle yhteiskunnallinen maailman vallanku-mous on ainoa pelastus, on Workers Party ja sen riveihin tulee jokaisen pikkufarmarinkin liittyy taistelemaan itsensä, lastensa, tulevaisuuden ja kai-ken sen puolesta, mikä on kaunista ja ylevää.

W. L.

vaan kerran tai pari vuodessa, jol-loin tavallisesti käy niin, että tär-keimmät seikat ovat unohtuneet ja pienet sivuseikat vaan tulevat esiin tai vievät viralliset asiat kalvan ajan joten tulevan toiminnan paremmaksi suunnittelu täytyy ajan vilhyyden täh-den jättää tekemättä. Jäsenkokoukset pidettyinä niinkin usein kuin kerran kuukaudessa, tyydyttävät suurempia-kin vaatimuksia jäsenistöä sekä kuluttajissa ja tulisi jäsenistöä tiu-kasti käyttää näitä avonaisia arvos-telutilaisuuksia ja valvoa niiden ko-kouksien kautta osuuskunnan eteen-piin menoa. Yleiset avonaiset tilai-suudet ovat sitä varten ja nurkkako-ukukset omia yksilöpyynteitä varten.

"Turva" on vuokrannut talon tai oikeammin kaksi rakennusta 2012 vil-dennellä avonella 120 kadun kulmas-ta. Kumpikin rakennus on kolmi-kerroksinen ja toisessa rakennuksessa alakerta lisäksi. Pää-rakennuksen ala-kerroksessa on suuri keittiö ja varasto-luonetta. Ensimmäisellä lattialla on kaksi ruokailuhuonetta, toinen ainoas-ruokailuhoitoa varten, jossa on kahdek-san neljän hengen pöytä sekä toinen huone viikkoruokailijoille, vielä on seurusteluhuone ja kaminis kuhuone, jossa on Eteenpäin New Yorkin sivu-konttori. Kaksi ylimmistä kerrosta on asukkaiden hallussa. Piharakemuk-sen alakerrassa on sali, johon mahtuu 250 henkeä ja on se vuokrattu New Yorkin S. S. Osaston käyttöä varten. Sali voi jakaa neljään pienempiin osaan vetämällä alas väliseinät, joten se on hyvin käytännöllinen silloin kuin tarvitaan pienempi kokous-ja har-joitushuoneita. Kaksi ylimmistä ker-rosta on tässäkin rakennuksessa asuk-kaiden hallussa. Molemmissa raken-nuksissa yhteensä on kaksikymmentä huonetta asukkaiden käyttöä varten ja kahdeksan kylpyhuonetta. Huoneet o-vat ilmaavat ja puhtaat sekä ovat mo-lemmat rakennukset hyvässä asutta-vassa kunnossa.

Pitämää myös ansaitsee erikoisen huomion. Niitä on oikeastaan kaksi, toinen kokonan talonpuolen, se ta-htoo sanoa "kyökkiä" käytettävissä ja toinen, sanolsinko juhlapuoli, on N. Y. yhd. O. V. ja U. S. Vesän voi-mistelijoiden ja urheilijoiden valloit-tama. Samuntai aamuisin siellä on hyvää tilaa ihmellisten lasten karke-loita raikkaissa ilmassa. Nuorten Työ-läisten liitolakin on kokoontumispaik-kansa "Turva" suojissa. Kaksi kun-kaunta on "Turva" ollut toiminnassa ja on sen keskiuuläräinen liikevaihto jo sata dollaria päivässä. Nykyinen liikkeenholtaja K. Aronen mainitsi, et-tä varmat merkit ylittävät liikkeen menestymiseen ja kasvamiseen ja mik-si ei, oman osuuskunnan takana New Yorkin suomalaisten luokkatietoisin, valistumin ja toiminta sekä kasvamis-kykyisin aines.

Joukoissa ja sen yhteenliittymisessä on liikkeen voima, täille seikalle on osuuskunnan nykyisen jäsenistön an-neuttava suuri huomio ja koottava yh-tenäisellä, harkitulla ja tulevaisuutta silmällä pitävällä toiminnalla suuret joukot osuuskunnan jäseniksi ja kan-naattajiksi. Muoneisyttä katsotaan vaan sen verran kuin sen tarkastelul-la voidaan nykyisyyttä hyödyttää, ja yksilöllisistä mieltokojen on aina vähe-tyttävä joukkojen päätöksien ja ko-konaisuuden tieltä. Nurkissa lietojat on osoitettava ovelle. Osuuskoti "Tur-van" tähänastisen menestymisen sulai-suutena on se, että sitä kipeästi kai-vattiin, että se on kyennyt tyydyttä-mään kuluttajia, että sitä voivat luok-katietoiset työläiset yhteisillä päätök-sillään hallita ja tuntea omaksi liik-keekseen. Ja kun vielä yhä edelleen yhä enemmän yksimielisesti ponnitel-laan joukkojen kannatuksen saami-seksi, niin on "Turvan" menestymisenä varmaa ja sen täytyykin olla, koska sen jäsenistöllä on varma kanta, kanta sellainen, joka katsoo tulevaisuuteen ja jättää lahovat liikkeet omaan mahdottomuuteensa maatumaan.

Väsymättömällä työllä aina eteen-päin, tulevaisuus on meidän edusta-mallamme asieella ja liikkeellä. 1-1.